

Highly pathogenic avian influenza in Lithuania (Current situation)

**PAFF Committee,
19 May 2020
State Food and Veterinary Service
Lithuania**

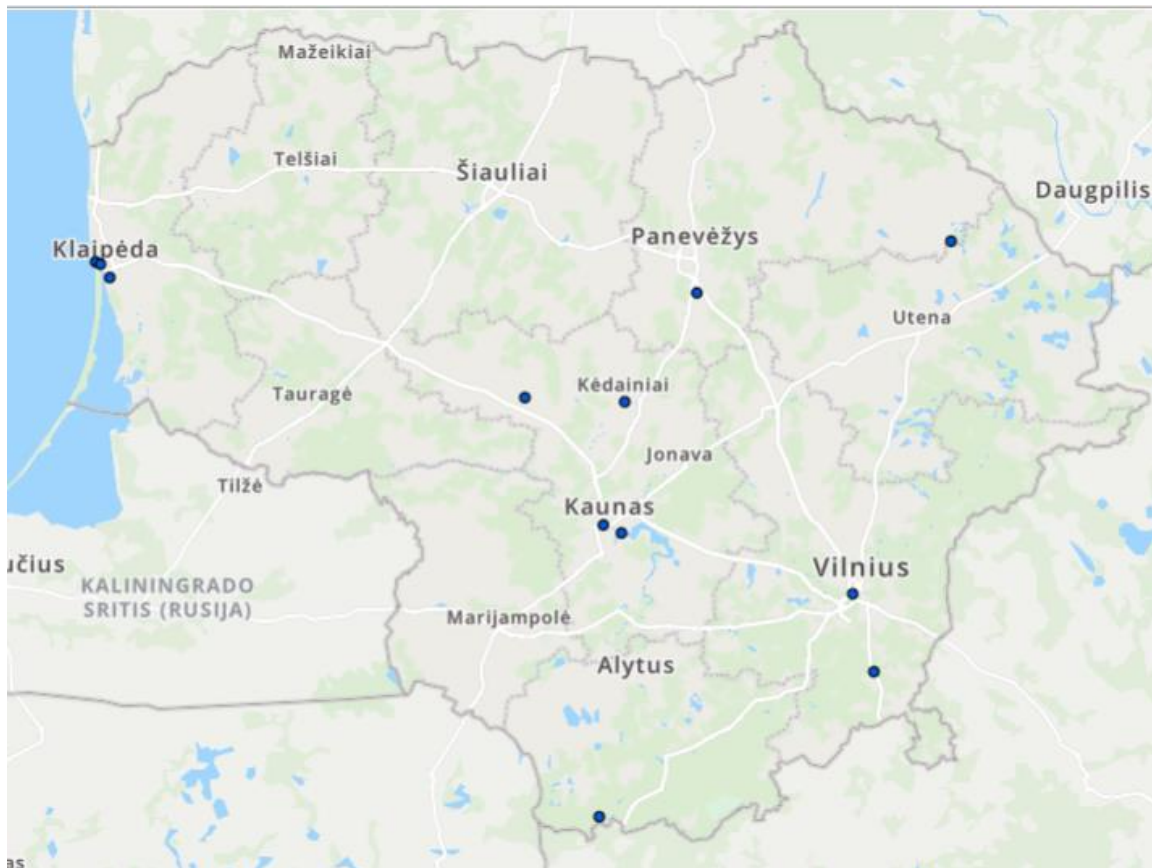
Content

- Current situation in wild birds;
- Current situation in birds kept as a captive in the backyards/hobby holdings;
- Epidemiological investigation;
- Actions taken.

SITUATION IN WILD BIRDS IN 2021

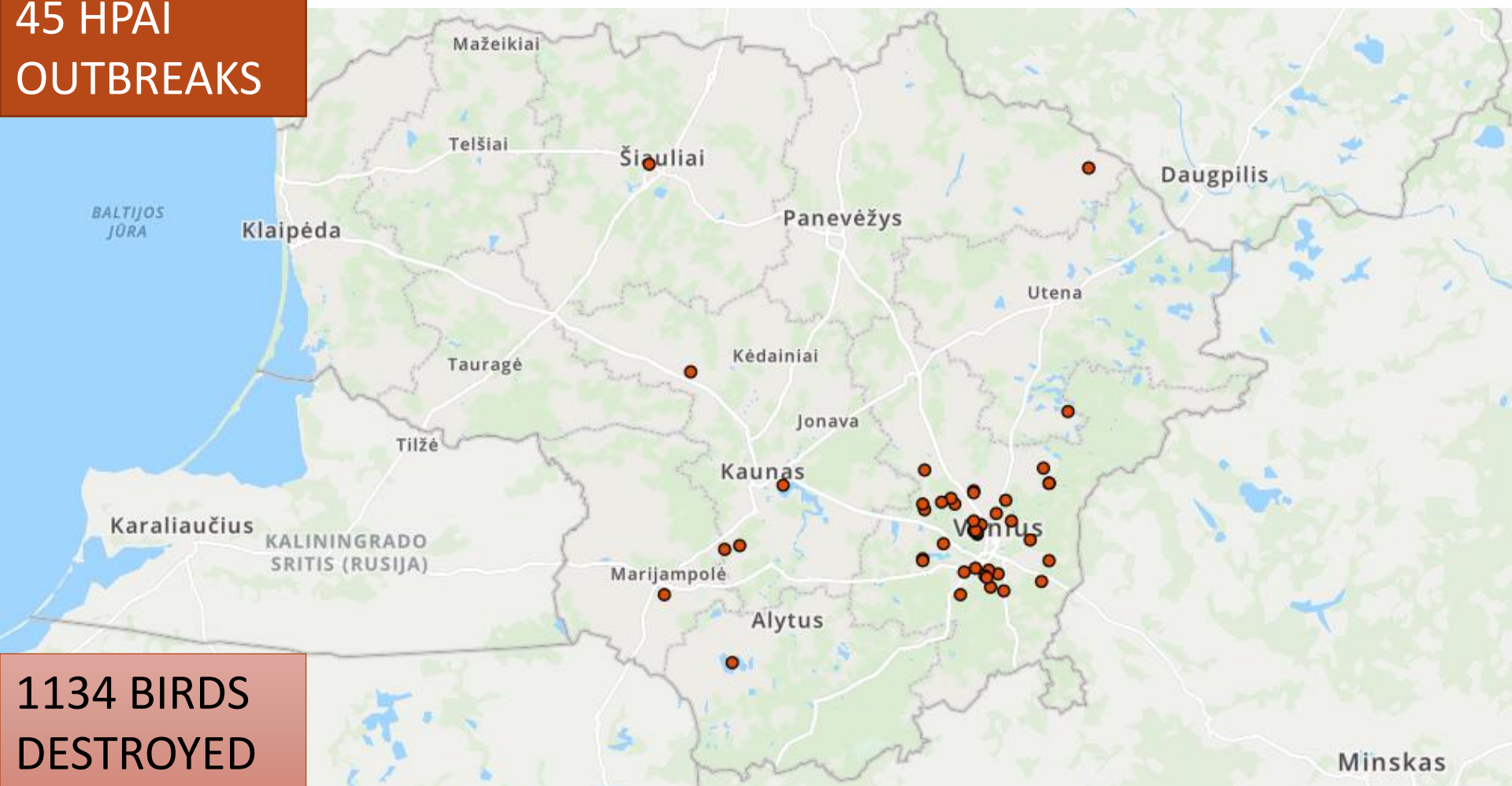

12 HPAI CASES IN WILD BIRDS

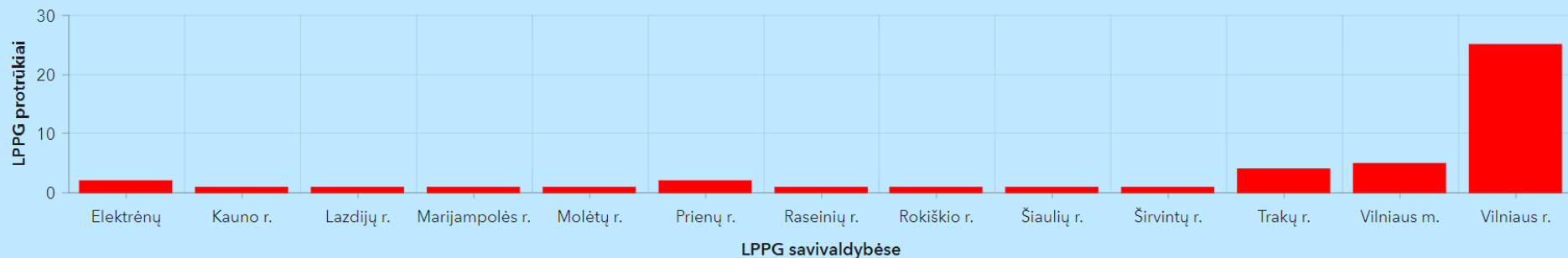
Nr.	Regionas	Paukščio rūšis	Paukščių sk.	Patvirtinimo data
1	Klaipėda	Gulbė nebylė	2	1/8/2021
2	Klaipėda	Gulbė nebylė	1	1/8/2021
3	Raseiniai	Gulbė nebylė	1	1/8/2021
4	Kėdainiai	Gulbė nebylė	1	2/11/2021
5	Kaunas	Gulbė nebylė	1	3/2/2021
6	Klaipėda	Gulbė nebylė	1	3/2/2021
7	Kaunas	Gulbė nebylė	1	3/22/2021
8	Šalčininkai	Gulbė nebylė	1	3/22/2021
9	Druskininkai	Gulbė nebylė	1	26/3/2021
10	Zarasai	Gulbė nebylė	7	23/4/2021
11	Širvintai	Gulbė nebylė	1	26/4/2021
12	Panevėžys	Baltasis Gandras	1	4/5/2021

SITUATION IN BACK YARDS/HOBBY HOLDINGS (since April 2021)

45 HPAI
OUTBREAKS

1134 BIRDS
DESTROYED

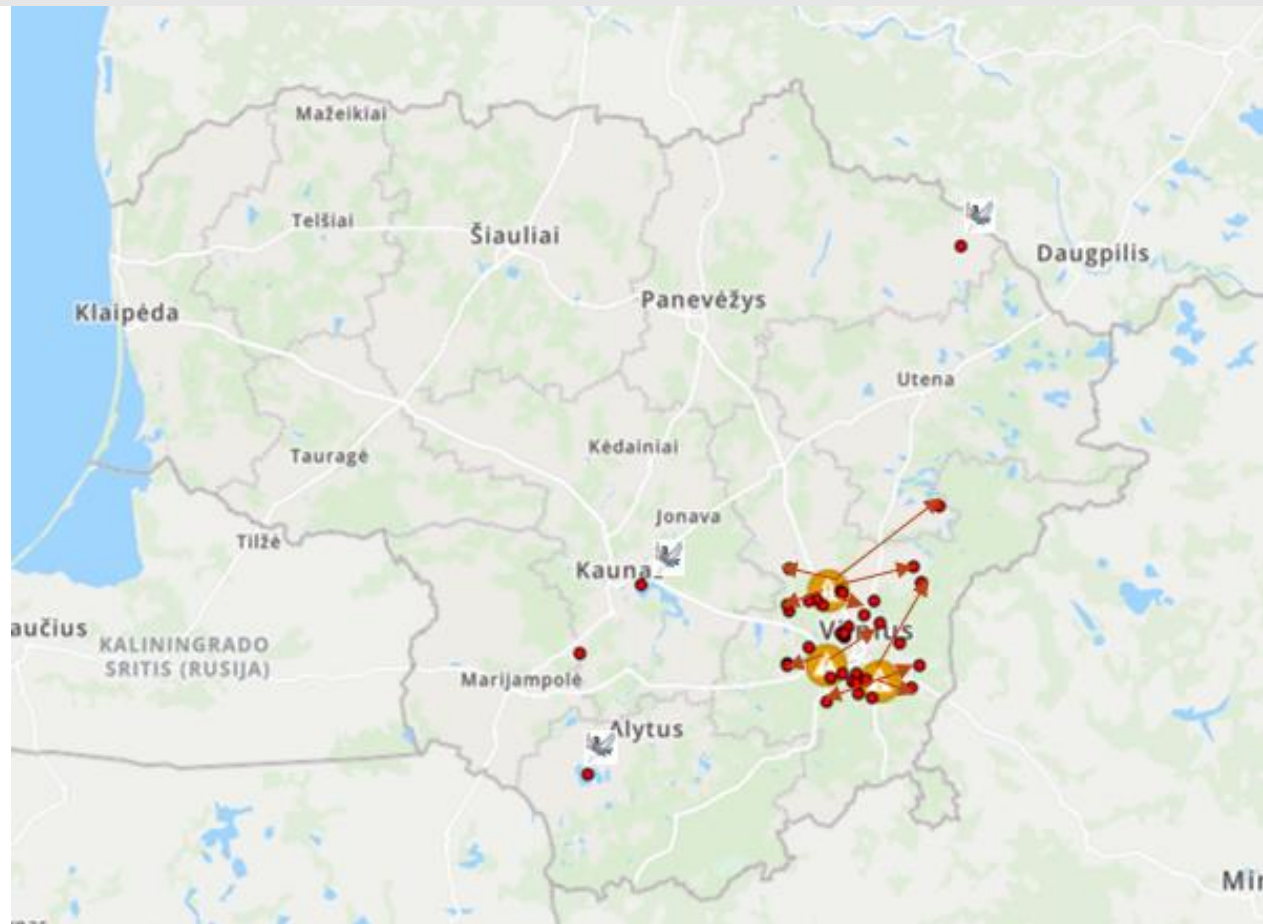

Epidemiological investigation

Based on the epidemiological investigation, **38 outbreaks** were related with the non-registered trader, which was the primary source of the infection. The origin of the birds sold remain unknown. All birds in the affected establishments were purchased from the same non-registered trader at 3 local markets on 17-18 April 2021.

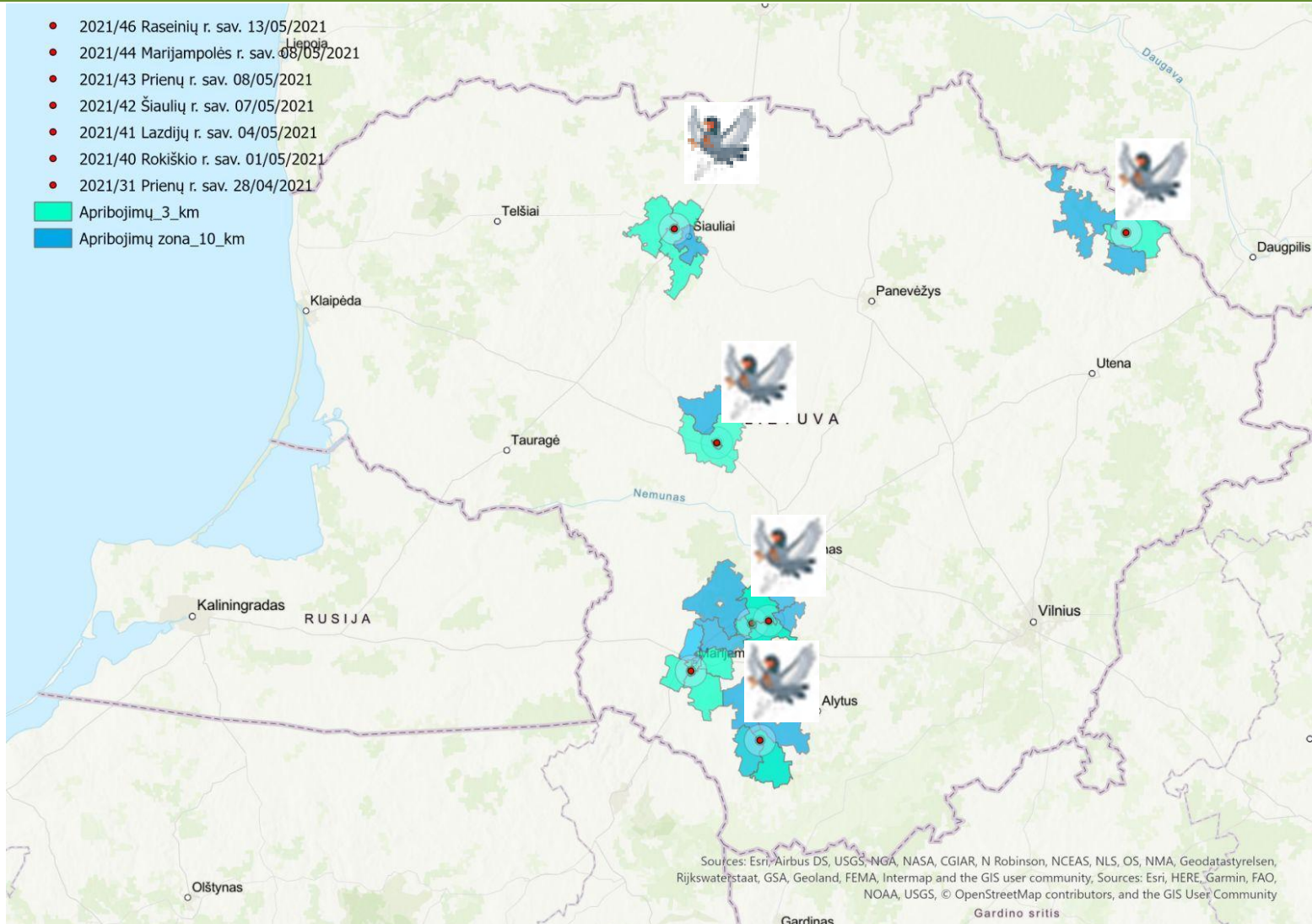
During the period 21-23 of April the information from the bird keepers were received about the increased mortality of birds. In some of the holdings mortality was close to 100%.

All confirmed outbreaks of HPAI were detected in the backyard holdings, hobby holdings or holdings, where birds were kept as a captive birds as a yard decorations.

Epidemiological investigation

Based on the epidemiological investigation, **7 outbreaks** were related with direct/indirect contact with wild birds (ponds in the yards or close to the water sources).

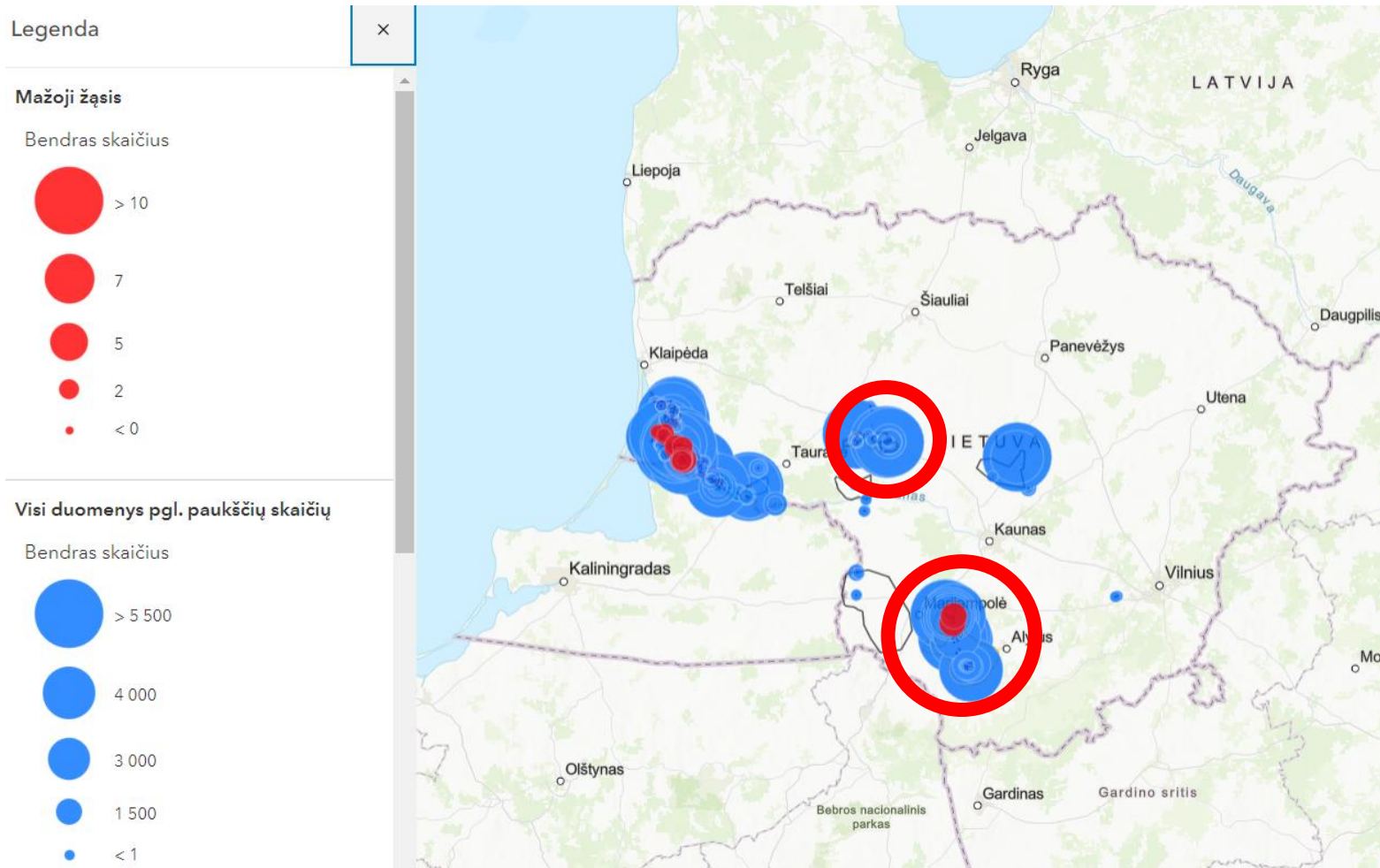

Cooperation with Lithuanian Ornithological Society

Projects carried out by LOS reveal possible locations of wild bird assemblages where:

- Several outbreaks of HPAI in birds holdings are already detected/
- waterfowl gatherings (HPAI monitoring of wild birds)

ACTIONS TAKEN BY SFVS

The new order regarding additional HPAI measures was approved by the order of CVO.

The strengthened control over the markets and birds traders is imposed immediately in the entire territory of the country with the increased control over the birds traders and the origin of birds intended for local trade.

After the confirmation of the HPAI subtype H5N8 outbreaks SFVS imposed the measures foreseen in the Article 12 of the Regulation (EU) 2020/687 and the preliminary cleansing and disinfection started according to the Article 15 of the Regulation (EU) 2020/687.

The trade in live birds without a permission of the SFVS is prohibited.

All dead birds were collected and destroyed by burying them in the territory of affected establishments with the preliminary disinfection being carried out.

ADDITIONAL ACTIONS TAKEN BY SFVS

REMOTE MEETINGS WERE ORGANIZED WITH POULTRY PRODUCERS REGARDING STRENGTHENED BIOSECURITY MEASURES.

MEETINGS WITH REGISTERED POULTRY AND BIRD TRADERS

VERIFICATION ON INTERNET (ADVERTISEMENT) TRYING TO IDENTIFY NON-REGISTERED TRADERS.

REMOTE MEETING WITH POLISH COLLEAGUES, TASK FORCE WORKING GROUP WAS ESTABLISHED

SAMPLES WERE SENT TO EU REFERENCE LABORATORY

INFORMATION CAMPAIGN

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba

MPORTAS

VIRUSO PATEKIMO KELIAS

REKOMENDACIJOS DĖL PAUKŠČIŲ GRIPO KELIAMOS RIZIKOS

naipajaus:

Viu paukščių gripo A viruso potipiai pavojingi paukščiams. Patys pavojingiausis yra labai patogeniški H5 ir H7 paukščių gripo viruso potipiai.

Paukščių gripo A viruso potipiai, kurie pavojingi ne tik paukščiams	Kam pavojingi
H1N1, H2N2	kiaulėms, žmonėms*
H2N2	žmonėms*
H5N8, H7N7	arklams

*Tik tiesiogiai kontaktuojant su gyvais ir kritusiai sergančiais paukščiais.

aprašę. Inkube, kiek virusas aktyvūs gyvūnams, priklauso nuo apraškos sąlygų. Sveiki paukščiai užkrečia naujai užkrėstą lesa arba gerdami užkrėstą vandenį. Paukščių gripas perduodamas netiesioginio kontakto būdu su užkrėstais paukščiais, išskyrus, ypač išmatomis, per apkrėstus pašarus, vandenį, inventorių, rūbus, avalynę ar kitus daiktus.

- per užterštą vandenį,
- per užkrėstus lesus ar kraštą,
- per juos gyvūnų žmonių aprangą,
- per rankus, naudojamus paukščių priežiūrai,
- per aplinką (šalia aštrių vandens telkinių, kuriose laikosi laukiniai vandens paukščiai).

Didžiausią tikimybę užsikrėsti turi paukščiai, išleidžiami prie atvirų vandens telkinių ir turintys tiesioginį kontaktą su laukiniais vandens paukščiais.

Paukščių gripas yra itin pavojingas ir greitai plintanti virusinė liga, galinti atsikrėsti didžiuliu nuostoliu, ne tik mažiems paukščių laikytojams, bet ir visam paukštintinystės sektoriui bei pakankamai paukščių ir paukščių produktų eksportui plėtrai.

2020 m. sausio 1 d. duomenimis, Lietuvoje laikoma daugiau kaip 11 mln. naminių paukščių.

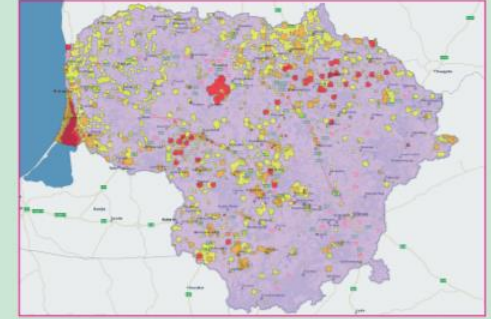
Nustačius paukščių gripo protrėkį šalyje naminių paukščių laikymo vietoje yra pavojus, kad ligos sukėlėjas gali greitai išplisti į kitus ūkius, kuriose augami naminiai arba kiti nelaisvėje laikomi paukščiai ir sukelti didelius ekonominius nuostolius dėl prekybos ir eksporto apribojimų. Apkūso gripo būdį visus paukščius, laikomus ūkyje, tenkį sumaukite.

griko kontakto su laukiniais vandens paukščiais.

ksams, ir yra ant menesviskus ryšų. Atlanto paukščių migracijos kelio, kuriuo prasideda didžioji dalis šiaurėje (Skandinavijoje, Rusijos tundroje) perėnų paukščių. Per Lietuvą driekiasi trys didžiausi paukščių migracijos keliai – rytinis arba Juodosios jūros, taip pat Adrijos (centrinės Europos) ir Rytų Atlanto migracijos kelias.

Šiose teritorijose naminių paukščių laikytojams reikėtų būti itin budriems ir griežtai laikytis visų biologinio saugumo priemonių.

Paukščių gripo požymiai

- paukščiai nustoja lesai, gerti,
 - sunkiai kvėpuoja,
 - pamėsta paukščių ekskuzerės, barzdėles,
 - patinėja galvos ir kaklo audiniai,
 - atsiarand kraujuotas odos ir gleivinės.
- Nuo ligos gali nugulti iki 100 proc. visų ūkyje laikomų paukščių.

Vakcina neapsaugo nuo visų viruso potipių

Kaip teigia Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Lietuvoje paukščius draudžiama vakcinuoti nuo paukščių gripo. Vakcinacija taikoma tik šiltnaminiuose atvejais ir tik leisdus Europos Komisijai. Kuomet vakcinuojami rali ir itin brangūs egzotiniai nelaisvėje laikomi paukščiai, nors vakcina ir sustabdo viruso dauginimą ir plitimą, ji neapsaugo nuo užkrėtimo skirtingais paukščių gripo viruso potipiais. Mokslininkai šiuo metu sukūrė paukščių vakciną nuo H5N1 viruso.

Ar paukščių gripas pavojingas žmonėms?

Žmogaus sveikatai šis paukščių gripas nėra pavojingas, tačiau, kad liga neplistų, būtina laikytis visų biologinio saugumo priemonių. Paukščių galiosios virusas gali išlikti iki 30 parų, todėl nerekomenduojama liesti rasių, nugulusių arba išgyvusių laukinių paukščių. Taip pat patartina nelesinti laukinių paukščių, iš raičių, vengti kritiko tiesioginio kontakto su laukiniais paukščiais.

Radus laukinio paukščio galiosią reikia nedelsiant informuoti Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą visą parą veikiančiu nemokamu telefonu numeru 8 800 40 403, kreipis į Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos teritorinį padalinį, esantį kiekvienoje savivaldybėje, arba pranešti privačiam veterinarijos gydytojui.

Jeigu tenka liesti ar imti į rankas laukinius paukščius, privalo griežtai laikytis asmeninės higienos.

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro specialistų teigimu, daugėjant paukščių gripo protrėkių tarp paukščių, didėja teorinis galimybė atsirasti gripo viruso mutacijoms ir gripo pandemijos grėsmė.

Įrodymų, kad šio gripo virusą gali perduoti žmogus – žmogui, nėra.

Vartojant paukštiesno gaminius užsikrėsti žmogui pavojaus nėra

Nustačius paukščių gripą, paukščiai ligos židinyje nugulunami. Paukščių galiosios ir kita ūkio produktai, pašara saugūs suvartimui. Grėžtos apsaugos priemonės taikomos ir ūkiuose, kuriose yra žaunamas ligos protrėkis. Be to, apdorojant termiškai paukščių gripo virusas žūsta.

Privalomos biologinio saugumo priemonės paukščių gripo prevencijai užtikrinti

Paukštintinystės ūkiams:

- ūkis turi būti įrengtas taip, kad į jį negalėtų nekontroliuojami patenkti pašaliniai asmenys, transporto priemonės, laukiniai bešermeniniai kiti gyvūnai,
- ūkio teritorija turi būti nuolat tvarkoma, joje auganti žolė šienaujama,
- prieš įvažiavimą į ūkio teritoriją turi būti užtikrinta visų įvažiuojančių transporto priemonių dezinfekcija,
- patalpai ir patalpos, kuriose laikomi lesalai, turi būti sukonstruoti ir įrengti taip, kad į jas negalėtų patekti laukiniai paukščiai ir graužikai, jos turi atitikti ir kitų pašarų laikymui reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus,
- ūkyje privalo registruoti informaciją apie paukščių galiosios, vandens bei pašarų suvartojimą, kad būtų galima anksti nustatyti ligą ir sustabdyti užkrato plitimą kitose teritorijose.

Šmukliniams naminių paukščių laikytojams:

- pavasarinės ir rudeninės paukščių migracijos metu laikyti naminius paukščius pastatuose ir jų neįleisti lauk arčiau išvėstų tik apdurtas lauko aikštelės arba apdurtas teritorijas, kad naminiai paukščiai negalėtų turėti tiesioginio kontakto su laukiniais vandens paukščiais, naminius paukščius skirti pašarų laikyti taip, kad į jų būtų apsaugotas nuo laukinių paukščių, graužikų ir kitų gyvūnų, galinčių mechanškai pernešti virusą,
- nenaudoti naminių paukščių girdymui atvirų vandens telkinių, vandens,
- naminius žaislus ir arklus laikyti atokiai nuo kitų naminių paukščių,
- nesilankyti kitose paukščių laikymo vietose, vengti tiesioginio kontakto su laukiniais paukščiais.

Medžiotojams šalyje, kurioje plinta paukščių gripas:

- privaloma žinoti, kad medžiotojams vandens paukščiai yra potencialiai užkrečiamos ir saugaus pašalinamos,
- draudžiama sumedžioti vandens paukščių atliekas sušerti naminiams gyvūnams (šunims, katėms ar kt.),
- medžioklės metu ir po medžioklės privalo laikytis biologinio saugumo reikalavimų, vengti ties pašarais rūšimis ir apsaugai laikytis paukščių laikymo vietoje ir medžioklėje.

Kelautojams:

- esant užsienio šalyje vengti tiesioginio kontakto su laukiniais ar naminiais paukščiais, atsisakyti ekskursijų į paukščių turgus, ypač tose šalyse, kuriose šlysuojami paukščių gripo protrėkiai,
- reikėtų įsiminti, kad viųgoma pakūdiama yra gerai termiškai apdorota (virta ar kepta) ir griežtai laikytis asmeninės higienos,
- draudžiama įvažėti paukščių ir gyvūnų maisto produktus iš ne Europos Sąjungos valstybių.

Už biologinio saugumo reikalavimų pažeidimus gali būti taikoma administracinė nuobauda

Atsižvelgdama į Europos Sąjungos reikalavimus, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos yra patvirtinusi medžioklinių priemonių planą, pagal kurį vykdomi reguliarūs teritoriniai ir praktiniai patikrinimai, imantys ligos protrėkį. Sukauptos būtinės įrangos ir dezinfekcinių medžiagų atsargos, apsaugos priemonės, kurių greiktų pasireikšus paukščių gripo protrėkiui. Lietuvoje yra taikomi biologinio saugumo priemonių reikalavimai paukštintinystės ūkiams, naminių paukščių veisimui, auginimui ir laikymui, paukštintinystės ūkių darbuotojams, laikytojams, transporto priemonėms ir šaldytuvų, gyvūnų, produktų prekymui, taip pat medžioklinių biologinio saugumo priemonių taikymo paukštintinystės ūkiuose žarus ar nustatytus paukščių užkrečiamąją ligą. Nesiakant šių reikalavimų, gali būti laikomas administracinio poveikio priemonės. Neleidžiama importuoti ir prekiauti gyvais egzotiniais ir naminiais paukščiais turgavietėse, išskyrus prekybos specializuotose zooparduosiuose. Į Lietuvą uždrausta importuoti paukščius iš jų šalių, kuriose patvirtinti paukščių gripas. Leidžiama organizuoti paukščių parodas, mugės ir pasirodymus, kuriose demonstruojami paukščiai, tik gyvus Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos teritoriniame padalinį leidimas.

LIETUVIOS RESPUBLIKA
ŽEMŲ ŪKIO MINISTERIJA

SUMMARY

- All measures in place as regards the Commission Delegated Regulation (EU) 2020/687 of 17 December 2019 supplementing Regulation (EU) 2016/429 of the European Parliament and the Council, as regards rules for the prevention and control of certain listed disease.
- The strengthened control over the markets, poultry and bird traders is imposed in the entire country, including in border control posts.
- The trade in live poultry and birds without a permission of the SFVS is prohibited.
- No single affected holding has any relations to any of the commercial poultry holding.

Thank you for your attention!

<https://vmvt.lt/>

<https://www.facebook.com/vmvt.lt/>

inform
info@vmvt.lt

call
8 800 40403